

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE ASSESSERING NASIENRIGLYN 2023 SOSIALE WETENSKAPPE (GESKIEDENIS) GRAAD 9

AFDELING A

Vraag 1

- Een punt per antwoord.
- Daar is geen halwe punte nie.

Nr	Verwagte antwoord		
1.1	C	Om universele standarde te stel oor hoe mense moet optree teenoor mekaar en almal se waardigheid respekteer	✓
1.2	B	Dit is diskriminasie of onbillike behandeling op grond van 'n persoon se ras.	✓
1.3	D	Nasionale Party	✓
1.4	A	Dit is 'n beleid van die Nasionale Party wat mense volgens hul ras geskei het.	✓
1.5	B	Wet op Afsonderlike Geriewe van 1953	✓
1.6	C	Wet op verbod op gemengde huwelike van 1949	✓
1.7	D	Om werkers te organiseer rondom kwessies van vakbondregte en nasionale bevrydingsvereistes.	✓
1.8	B	Omdat die regering vir die verspreiding van kommunisme gevrees het	✓
1.9	A	Burgerlike ongehoorsaamheid, stakings en boikotte	✓
1.10	B	Vir sy rol in die niegewelddadige stryd teen Apartheid.	✓
1.11	D	Dit was 'n program om doelbewus die apartheidswette te oortree.	✓
1.12	C	Daar is gehoop dat baie mense gearresteer sou word, dat die tronke vol kan wees en die regering die wette sou verander.	✓
1.13	A	Dit het gevra vir 'n nie-rassige Suid-Afrika waar alle mense gelyk behandel sou word.	✓
1.14	D	Nie almal het met die bepalings van die Vryheidsmanifes saamgestem nie.	✓
1.15	B	Hulle is daarvan beskuldig dat hulle geweld gebruik het om die regering omver te werp en dit te vervang dit 'n kommunistiese staat.	✓
1.16	C	Die mense wat van hoogverraad aangekla is, was ten gunste van die Vryheidsmanifes.	✓
1.17	A	Om 'n petisie teen die dra van passe deur vroue te lewer.	✓
1.18	B	Rahima Moosa, Lillian Ngoyi, Helen Joseph, Sophia William	✓
1.19	D	1960	✓
1.20	A	Hulle het geglo dat Suid-Afrika deur swart Afrikane bevry moet word.	✓
1.21	C	Dit was 'n reeks demonstrasies deur studente van Soweto teen die gebruik van Afrikaans as onderrigmedium.	✓

Nr	Verwagte antwoord		
1.22	B	Wet op Bantoe-onderwys van 1953	✓
1.23	A	Tsietsi Mashinini	✓
1.24	D	Hector Peterson	✓
1.25	C	Mbuyisa Makhubo	✓
1.26	A	Die polisie het op die 'studente' begin skiet.	✓
1.27	B	Hulle het geboue wat aan die staat behoort, verbrand en polisiehuise vernietig.	✓
1.28	A	Die gebruik van Afrikaans om Wiskunde en Sosiale Studies aan te bied.	✓
1.29	D	Die media het gehelp om die werklike prentjie van wat in Suid-Afrika in werklikheid gebeur, bloot te lê..	✓
1.30	B	Hulle het ekonomiese en kulturele sanksies in Suid-Afrika ingestel.	✓
1.31	B	Dit is 'n praktyk om nie handel te dryf met 'n land wat 'n onregverdige regeringstelsel het nie.	✓
1.32	A	Suid-Afrika is verbied om aan internasionale kulturele en handelsaktiwiteite deel te neem.	✓
1.33	C	Buitelandse beleggings het gedaal en lande het geweier om met Suid-Afrika handel te dryf.	✓
1.34	A	United Democratic Front	✓
1.35	C	Burgerlike ongehoorsaamheid	✓
1.36	B	Dit het die gemeenskappe georganiseer om die driekamerparlement teen te staan.	✓
1.37	A	Dit is gevorm deur die UDF en COSATU.	✓
1.38	C	1990	✓
1.39	B	Die frontunie state was 'n koalisie wat daartoe verbind was om apartheid en wit oorheersing in Suid-Afrika van Afrikalande van die 1960's tot 1990's.	✓
1.40	A	Tanzania, Botswana, Zambia and Angola	✓
1.41	D	Dit het gelei tot die ontbanning van politieke bewegings en die vrylating van Nelson Mandela en alle politieke gevangenes.	✓
1.42	A	FW de Klerk	✓
1.43	C	Om iets of iemand toe te laat ,wat verhinder is, om weer te werk.	✓
1.44	D	2 Februarie 1990	✓
1.45	C	Walter Sisulu, Raymond Mhlaba, Andrew Mlangeni and Ahmed Kathrada	✓
1.46	B	Deur onderhandeling	✓
1.47	A	11 Februarie 1990	✓
1.48	C	Konvensie vir 'n Demokratiese Suid-Afrika	✓
1.49	B	Dit het 'n rol gespeel om 19 politieke partye 'n ooreenkoms te laat bereik dat Suid-Afrika 'n nie-rassige en demokratiese land moet wees..	✓
1.50	D	Omdat baie mense getwyfel het dat die proses regverdig sal wees vir almal wat betrokke is, terwyl ander groepe besluit het om geweld te gebruik om die land te destabiliseer	✓
1.51	A	27 April 1994	✓
1.52	C	Nelson Mandela	✓

AFDELING B

Vraag 2

- *Daar is geen halwe punte nie.*

Nr.	Verwagte antwoord	Verduideliking	Punt
2.1	Groepsgebiedewet van 1950 ✓		1
2.2	Dit is tot 'n wit gebied verklaar om ✓ swartes te keer om met wittes te meng en volgens die Groepsgebiedewet ✓ moes gemeenskappe volgens hul ras geskei word.	Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde. Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt. Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0 .	2
2.3	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kinders is getraumatiseer deur wat gebeur terwyl hulle skree en huil. ✓ ▪ Gesinne het hul besittings verloor omdat hulle nie ten volle voorbereid was op die verhuising nie. ✓ ▪ Gesinne is geskei. ✓ 	Aanvaar enige twee korrekte en relevante antwoorde.	2

Vraag 3

Nr.	Verwagte antwoord	Verduideliking	Punt
3.1	<p>Hulle het na die polisiestase opgeruk sodat hulle in hegtenis geneem kon word ✓ omdat hulle nie passe gedra het nie, aangesien die wet hulle gedwing het om passe te dra waar hulle ook al gegaan het. ✓</p>	<p>Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde.</p> <p>Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt.</p> <p>Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0.</p>	2
3.2	<p>Robert Sobukwe ✓ van die Pan Africanist Congress. ✓</p>	<p>Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde.</p> <p>Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt.</p> <p>Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0.</p>	2
3.3	<p>Die verslag van die 22ste Maart vertel dat die polisie die betogers gewaarsku het, ✓ maar hulle het die waarskuwing geïgnoreer en klippe na die polisie begin gooi.</p> <p>OF</p> <p>Die verslag dui aan dat die betogers skuldig was aangesien hulle die waarskuwing ✓ wat deur die polisie uitgereik is, geïgnoreer het en met die polisie begin bots het.</p> <p>EN</p> <p>Die verslag van die 3de April dui aan dat die optog vreedsaam was, mense gelukkig was en dat die polisie sonder waarskuwing begin skiet het. ✓</p>	<p>Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde.</p> <p>Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt.</p> <p>Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0.</p>	2
3.4	<p>Dit is omdat die gebeurtenis vanuit verskillende oogpunte gerapporteer is. Een verslag is uit die oogpunt van die polisie (teen die optog). ✓</p> <p>EN</p> <p>Die ander verslag is gebaseer op 'n verslag van 'n persoon wat die optog gesien het (neutraal teenoor die optog). ✓</p>	<p>Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde.</p> <p>Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt.</p> <p>Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0.</p>	2

3.5	Dit word as die keerpunt beskou, want wat nog altyd vreedsame betogings ✓ oor diskriminasie was, het nou in 'n militante gewapende stryd ontaard. ✓	Oorweeg die twee stelle vetgedrukte sleutelwoorde. Een vetgedrukte sleutelwerk is vir 1 punt. Verkeerde of irrelevante of geen antwoord is 0 .	2
-----	---	--	---

Vraag 4

Nr	Verwagte antwoord	Verduideliking	Punt
4.1	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Inleidende sin: oorsake van Soweto-opstand✓ <ul style="list-style-type: none"> ▪ Gebrek aan fasiliteite soos klaskamers en sportvelde✓ ▪ Ongekwalifiseerde onderwyser die toekenning van R644 per wit leerling per jaar en R42 per swart leerling per jaar✓ ▪ Hulle wou demokrasie en gelyke geleenthede hê✓ ▪ Beperkte kurrikulum✓ ▪ Armoede en oorbevolking in hul omgewing ✓ ▪ Swak resultate en 'n hoë daling✓ ▪ Opkoms van swart bewussynsbewegings ▪ Bekendstelling van Afrikaans ▪ Georganiseerde studente-aktiwisme ▪ Bantoe-onderwys ▪ Bevryding van Mosambiek en Angola ▪ Slotsinne: eie mening oor oorsake van Soweto-opstand✓ 	<p>Die leerder se reaksie moet in 'n paragraafvorm wees.</p> <p>Aanvaar enige van die ses antwoorde wat verskaf word.</p> <p>Aanvaar enige ander korrekte en relevante antwoorde wat nie gelys is nie.</p> <p>Oorweeg die nasiengids hieronder die moontlike antwoorde vir die nasien van die paragraaf.</p>	8

Verduideliking	Punte
Het inleidende/ beheersende sin. Het al 6 feite verwag. Het slotsinne.	8
Het óf inleidende/ beheersende sinne óf slotsinne. Het al 6 feite verwag. OF Het inleidende en slotsin. Het 5 verwagte feite.	7
Geen inleidende/ beheersende sinne of slotsinne nie. Het al 6 feite verwag. OF Het inleidende/ beheersende sinne en slotsinne. Het 4 van verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne of slotsinne. Het 5 van verwagte feite.	6
Geen inleidende/ beheersende sinne of slotsinne nie. Het 5 van die verwagte 6 punte. OF Het 'n inleidende/ beherende sin en 'n slotsinne. Het 4 van die 6 punte verwag.	5
Geen inleidende/ beheersende sinne of slotsinne nie. Het 4 van die 6 verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne en slotsinne. Het 2 van die 6 verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne of slotsinne. Het 3 van die verwagte feit.	4
Geen inleidende/ beheersende sinne en slotsinne nie. Het 3 van die 6 verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne en slotsinne. Het 1 van die verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne of slotsinne. Het 2 van die verwagte feite.	3

Het 2 van die 6 verwagte feite. OF Het inleidende/ beheersende sinne of slotsinne. Het 1 van die verwagte feite.	2
Het 1 van die 6 verwagte feite.	1
Vraag glad nie beantwoord nie. Verkeerde of irrelevante antwoorde.	0